

Sygn. akt I ACz 1829/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSA Andrzej Struzik (spr.)

Sędziowie: SA Hanna Nowicka de Poraj

SA Robert Jurga

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. V.

przeciwko H. S.

o zapłatę i nakazanie

na skutek zażalenia powódki na postanowienie zawarte w pkt I sentencji wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt I C 2173/11

postanawia:

1. uchylić w części zaskarżone postanowienie zawarte w pkt I sentencji ww. wyroku z dnia 5 listopada 2014 r., tj. w zakresie żądania przez powódkę zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia wywołany podpisaniem przez pozwaną pisma złożonego w Zarządzie (...) w dniu 22 grudnia 2004 r. i w tym zakresie przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie,
2. w pozostałym zakresie zażalenie oddalić.

SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Andrzej Struzik SSA Robert Jurga

Sygn. akt I ACz 1829/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w pkt I wyroku z dnia 5 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy odrzucił pozew w zakresie roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia i roszczenia o nakazanie złożenia przeprosin w częściach wywodzonych z faktu podpisania przez pozwaną pisma złożonego w Zarządzie (...) w dniu 22 grudnia 2004 r.

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Sąd podał, że skoro już w sprawie o sygn. akt I C 584/06 powódka oparła powództwo o częściowo zbliżony stan faktyczny, a postępowanie w tej sprawie zakończyło się prawomocnym oddaleniem powództwa, rozważenia w pierwszej kolejności wymaga kwestia, czy w odniesieniu do pozwu w niniejszej sprawie nie zachodzi stan rzeczy prawomocnie osądzony. Spośród faktów powołanych jako podstawa faktyczna w niniejszej sprawie za pokrywające się z faktami powołanymi na uzasadnienie powództwa w sprawie sygn. akt I C 584/06 uznał okoliczności, że pozwana świadomie i w celu zaszkodzenia powódce miała podpisać pismo, które powódka określa jako paszkwil z dnia 2 grudnia 2004 r. i przekazała je następnie B. P.. Powódka w sprawie sygn. akt I C 584/06 domagała się z tytułu tych faktów takich samych roszczeń, jak dochodzonych w niniejszej sprawie, tj. zapłaty zadośćuczynienia oraz złożenia oświadczenia w postaci przeprosin. Okoliczność, że powódka określa w

niniejszym postępowaniu powyższe fakty jako „delikt” nie może zmienić oceny, że mamy do czynienia z tożsamymi faktami. Sąd I instancji podkreślił, że z punktu widzenia art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest istotne jaką kwalifikację prawną powoływanych faktów podaje strona, lecz to, czy fakty powołane na uzasadnienie żądania są tożsame z tymi, które powołano na uzasadnienie takich samych żądań rozstrzygniętych w prawomocnie zakończonym postępowaniu. Skoro w przedmiocie takich samych żądań wywodzonych z tych samych faktów sąd już prawomocnie rozstrzygnął, to uznać należy, że w tym zakresie zachodzi stan rzeczy prawomocnie osądzony. Okoliczność, że powódka obecnie żądanie zapłaty zadośćuczynienia zdaje się wywodzić z uregulowania zawartego w art. 445 § 1 k.c. powołując się na okoliczność, że pismo z dnia 22 grudnia 2004 r. miało „zrujnować” jej zdrowie, jest w tym kontekście bez znaczenia, skoro powódka powołuje na uzasadnienie tak określonego żądania to samo zachowanie pozwanej, które było podstawą faktyczną rozstrzygnięcia w sprawie sygn. akt. I C 584/06, a o odmienności roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie nie może rozstrzygać odmienność podstawy prawnej, tj. fakt, że obecnie w przedmiocie zadośćuczynienia sąd miałby orzekać w oparciu o art. 445 § 1 k.c., a nie w oparciu o art. 448 k.c.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożyła powódka (osobiście i przez pełnomocnika) w ramach zaskarżenia całości orzeczenia apelacją, kwestionując zatem także zawarte w pkt I wyroku orzeczenie odrzucające w części pozew (k. 570, 696-702).

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez uznanie, że w przedmiotowej sprawie powódka oparła powództwo o częściowo zbliżony stan faktyczny ze sprawą o sygn. akt I C 584/06, w sytuacji gdy tamten proces opierał się na pomówieniu z paszkwilu, a niniejsze postępowanie obejmowało delikt, czyli wywołanie uszczerbku na zdrowiu powódki poprzez skutki tego celowo spreparowanego pisma, podpisania go w akcie solidarności z pozostałymi eksmitowanymi. Nie zachodzi w tym przypadku powaga rzeczy osądzonej, gdyż nowe dowody przesądzają o innej podstawie prawnej, niż ta poprzednia. Wcześniej podstawą było naruszenie dóbr osobistych powódki, a obecnie podstawą jest delikt, ponieważ pozwana bezprawnie przekazała przedmiotowy paszkwil telewizji, Pani P., Pani Dyrektorce (...) innym osobom – co doprowadziło do znacznego pogorszenia stanu zdrowia powódki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. przyczyną odrzucenia pozwu jest prawomocne osądzenie sprawy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami.

Zakres przedmiotowy i podmiotowy oraz podstawy powagi rzeczy osądzonej zawiera przepis art. 366 k.p.c., który stanowi, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko pomiędzy tymi samymi stronami. Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej dotyczą dochodzonych w procesie roszczeń i wydanych co do nich rozstrzygnięć. Powaga rzeczy osądzonej odnosi się zatem do roszczenia dochodzonego w procesie w takiej postaci, jaką to roszczenie miało jako przedmiot rozstrzygnięcia sądu. Tożsamość roszczenia zachodzi wówczas, gdy identyczny jest przedmiot i podstawa sporu. Dla tożsamości roszczenia potrzeba tożsamości podstawy faktycznej i prawnej, czyli normy prawnej roszczenia. Kumulacja obu tych przesłanek prowadzi do wystąpienia powagi rzeczy osądzonej (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 6 marca 2008 r., II UK 144/07, LEX nr

420911, z dnia 13 kwietnia 2007 r., I CSK 479/06, LEX nr 253401 oraz z dnia 25 sierpnia 1998 r., I PKN 266/98, OSNP 1999, nr 17, poz. 554).

Sąd Apelacyjny ustalił, że w sprawie, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Krakowie do sygn. akt I C 584/06 - z powództwa D. V. przeciwko H. K. (obecnie (...)) o ochronę dóbr osobistych i zapłatę – powódka wniosła o nakazanie przeproszenia i zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie jej dóbr osobistych: godności, dobrego imienia, m.in. w związku z faktem podpisania się przez pozwaną pod pismem wniesionym do Zakładu (...) w dniu 22 grudnia 2004 r. Wnosiła również o odszkodowanie w oparciu o art. 415 k.c. W tamtej sprawie i sprawie niniejszej zachodzi

bezsprzecznie tożsamość podmiotowa stron. W sprawie o sygn. akt I C 584/06 żądanie zapłaty zadośćuczynienia i nakazania przeproszenia opierała powódka na fakcie naruszenia jej dóbr osobistych przez wspomniany paszkwil. Nie wносиła natomiast o zapłatę zadośćuczynienia w związku z powyższym działaniem pozwanej (podpisaniem się pod ww. pismem - paszkwilem) z uwagi na pogorszenie się jej stanu zdrowia z tej przyczyny, a które to żądanie zgłosiła dopiero w niniejszej sprawie (k. 447). Z pewnością wyjściowe zdarzenie, które jest podstawą roszczeń, jest tożsame w obu sprawach i jest nim podpisanie się przez pozwaną pod pismem złożonym w Zarządzie (...) w dniu 22 grudnia 2004 r., jednakże nie można zarazem przyjąć, że w pełni tożsama jest również podstawa faktyczna roszczeń w obu sprawach, gdyż okolicznością faktyczną będącą podstawą żądania, a zgłoszoną dopiero w niniejszej sprawie, jest również fakt pogorszenia się stanu zdrowia powódki na skutek opisywanego zachowania pozwanej. Także podstawa prawna jej żądania zapłaty zadośćuczynienia nie jest tożsama w obu sprawach – wcześniej był to art. 448 k.c., a obecnie jest nim art. 445 k.c. Dlatego nie sposób przyjąć, że mamy do czynienia z tożsamością podstawy faktycznej i prawnej roszczeń, co skutkowałoby odrzuceniem pozwu w tej części. Zatem w uchylonej części Sąd I instancji winien rozpoznać sprawę merytorycznie.

Natomiast niewątpliwie żądanie nakazania złożenia przeproszenia i zapłaty zadośćuczynienia z uwagi na naruszenie dóbr osobistych powódki, a wywodzone z faktu podpisania przez pozwaną pisma z dnia 22 grudnia 2004 r. - tak w zakresie podstawy faktycznej, jak i prawnej żądania (art. 24 i 448 k.c.) - jest objęte treścią rozstrzygnięcia w sprawie I C 584/06. Zatem w tej części rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego z postanowienia zawartego w pkt I sentencji wyroku z dnia 5 listopada 2014 r. jest prawidłowe, a zarzuty zażalenia mające je wzruszyć nie znajdują podstaw.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji postanowienia w oparciu o art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., a w pkt 2 w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Andrzej Struzik SSA Robert Jurga